

Organizirati hočete tukaj? Ze desetletja ste živel v akuzah organizirati na Goriškem. Zakaj pa li vam Vaši ožji rojaki ne zaupajo? Zakaj jih puščate Vi sedaj same, ko bi pač dobrih zagovornikov in tolažnikov najbolj potrebovali v laški sili in svoji po vojni povzročeni bedi? Glejte, idite tja in ne delajte pri nas nepotrebne zgage!

Ali Vas morda tam nočejo? Če so vam med goriškimi vašimi domačini, kateri Vas poznajo, rojstna tla nezanesljiva ali prevročna, potem ne zaslužite zaupanja med nami, ki ste nas ogrdili kot zaostale in starokopitne kmete.

Vašo in vaših lažisamostojnost smo najbolj spoznali ob rojstvu Samostojne, ko ste se šli vsi skupaj pokloniti svojemu krsnemu botru dr. Žerjavu. Dalje smo jo spoznali na obnem zboru Slovenske kmetijske družbe, kjer se je združilo vse liberalstvo in trgovsko odeluštvo v Samostojni in je blatilo poštenega in delavnega ter razumnega kmeta Iskra. Vaš politični krsni boter dr. Žerjav vam je sedaj dal tudi že nov

občinski volilni red. Pač samo za to, da bi bili za njegovega političnega rabeljina proti nam. Gliha vkup štrih, pravimo mi, zato prav dobro pašejo skupaj — najhujši zatiralec svobode kmetijskih občin dr. Žerjav in Mrmolja s svojimi laži-samostojnimi tovariši.

Se eno vam imam javno povedati! V naši Slovenski Kmečki Zvezi se zbirajo vsi, ki so poštenega, narodnega, verskega in kmetijskega mišljenja in tudi hočejo v tem duhu delovati. Če vi hujskate in govorite proti nekaterim našim sinovom, ki smo jih spočeli mi kmetijski očetje in so jih rodile in vzgojile naše poštene kmetijske matere, potem pač pljuvate po kmetih samih. Zato pa le rajši pojdite na Goriško svoje črešnje saditi in zobati! Zadosi ste nam škodovali s svojo izjavo in baharijo o čistih dohodkih v Beogradu. Zato sedaj socijalni demokrat minister Korač in drugi lahko trdijo, da si je kmet nadrl denarja, saj ste vi rekli, da ste imeli v enem letu na pet oralih 30.000 K čistega dobička.

svetu in prosi pomoči. Bil je pri Francozih, pri Čehih, rekel je, da pojde udi v Beograd. A izdatne pomoči ni in samo Amerika bi zamogla obilneje pomoči.

Mađarska.

Na Mađarskem so bile volitve. Nekaj izev še ni znanih, vendar toliko je gotovo, da so socijalisti popolnoma tepeni, nekdanji liberalci so ršili samo par mandatov, zloglasna Košutova stranka je izginila, najmočnejši stranki sta: k ršćansko-narodna in pa kmetijska stranka. Obe stranki imata dve skupni točki: nasprotstvo do Zidov in želja, da se odpravi republika in vpostavi kraljestvo. Sicer pa smi ne vedo, koga bi izbrali za kralja in to tudi ne bo lahka reč.

Rusija.

Povseh državah zmogovite entente je zavlada grozen strah pred boljševiki. Zlasti je ta strah prevzel angleške in francoske državnike. V Ameriki love boljševike kot muhe, kar je tujcev, jih nalagajo na ladje in odpošljajo v domače kraje nazaj in zlasti na Rusko. Domačine pa ograjajo na samotnih otokih, da ne okužijo še nedolžnih prebivalcev s svojimi nauki. Kakor že znano, so na Ruskem boljševiki strahovito naklesili takozvane ruske generale, ki so jih hoteli premagati s pomočjo entente. Najmočnejšega med njimi, Kolčaka, so celo vjeli, Denikina in Judeniča pa čisto razbili in vrgli prav na rob ruske države. Pričakovalo se je, da se bodo po teh zmagah obrnili proti Poljakom in Rumuncem, ki so jira naj bližji. A naredili so obratno. Vrgli so se v nasprotni smeri v Azijo, zbrajo Mongolce, Kitajce, Turke, ter druge divje azijske narode, s katerih pomočjo hočejo vdreti v Indijo, ki je angleška last. Ta prebogata dežela je vir bogastva in moči angleške države. Ako izgube Indijo, je konec Anglije. Radi tega se Angleži v groznem strahu. V strahu so pa tudi Poljaki in Rumuni, ki so najbližji sosedi Rusov. Ako boljševiki udarijo nanje in prederajo na eni strani na Nemško, na drugi na Bolgarsko, je cel mir, kot so ga delali v Parizu, razbit na črepinje. Vsled tega je naglo odpotoval ne Poljsko glavni načelnik ententnih čet, slavni general Foch, da prevzame na poljski meji vodstvo zoper boljševike.

Organizirajte kolportažo (razprodajo) „Slov. Gospodarja in Straže!“

Listi so se podražili. Marsikdo si ne bo mogel več za celo leto naročiti naših listov. Vendar bi jih mnogi radi sproti kupovali, zlasti ob nedeljah. Zato je treba v vsaki župniji

organizirati kolportažo

to je raznašanje, ponujanje in prodajo naših časnikov!

V bivši avstrijski državi ni bilo svobodne kolportaje, deželna vlada v Ljubljani je takoj spočetka dovolila, da se smejo razne tiskovine, v prvi vrsti časniki javno na cesti, v gostilni itd. svobodno raznašati, ponujati in prodajati. Nam nasprotne stranke, demokratska, socijalistična in samostojna pridno izrabljajo to svobodo in z veliko požrtvovalnostjo vsiljujejo in razprodajajo svoje časopise po deželi. Proti temu je samo eno sredstvo: da tudi mi organiziramo kolportajo naših listov „Straže“ in „Gospodarja“.

V vsaki župniji dobite nekoga,

ki bo ob nedeljah, praznikih, sejnih, sploh ob dneih, ko se zbere pri farji cerkvi več ljudi, pred cerkvijo razprodajal naše liste. To nalogo lahko prevzame organist ali mežnar, ali kak drug mož, ali fantek, če je še tudi komaj iz šole, ali pogumno dekle! Ni pa dovolj, da bi se prodajali naši listi samo v stacioni, tam jih prav malokdo kupi.

Kake ponujaj in razprodajaj naše liste?

Premalo bi bilo, če bi z „Gospodarjem“ in

„Stražo“ samo mirno stal pred cerkvijo. Ampak živahen moraš biti! Kliči ljudem: Straža! Gospodar! Hodi pred cerkvijo od gruč do gruč ter ponujaj! Pa ne le pred in po sv. opravilu, ampak ves čas, dokler se zbirajo ljudje kje blizu cerkve, razprodajaj liste. Od cerkvenega opravila ne grado vsi domov; nekateri čakajo popoldanskega opravila ter se zbirajo ali v izobraževalnem društvu ali pred cerkvijo. Idi s časnik za njimi! V večjih župnijah si organiziraj kolporter svoje pomočnike, podkolporterje po posameznih občinah ali vaseh!

Za svoj trud

dobiš 20% nagrade,

to je peti del izkupička. Od vsakih 60 vinarjev, ki jih dobiš za eno številko „Straže“ ali „Gospodarja“, je 12 vinarjev tvojih: Od neprodanih številk odreži glave, to je zgornji del ali napis Slov. Gospodar in Straža ter jih pošlji takoj prve dni vsakega meseca nazaj kot tiskovino. Vsak kolporter dobi mesečno od upravištva račun, ki ga poravna po položnici.

Le brz na misijonsko delo!

Dobite v vsaki župniji takoj nekoga, ki bo razprodajal naše liste in naznanite upravištvu, koliko števil naj vam pošlje „Gospodarja“ oziroma „Straže“.

Ne pozabimo: Delo za katoliško časopisje je misijonsko delo!

Politični ogled.

Jugoslavija.

Ultimatum entente. Takozvana entente, ali pravzaprav Francija, Angleška in Italija, so stavile naši državi „ultimatum“, ali, kakor bi rekli po domače: „zadnje besedo“, s katero zahtevajo, da naj se na sledeči način pobotamo z Italijo: Italijani obdrže celo naše Primorje in še del Kranjske. Mesto Reka z okolico postane samostojno pod nadzorstvom zveze narodov. Tudi mesto Zader v Dalmaciji postane na podoben način samostojno. Poleg tega dobe Italijani tri dalmatinske otoke, ostali otoki in Dalmacija ostanejo pri Jugoslaviji, tuda ne smejo se rabiti v nobene vojaške namene. Po teh določbah dobe Italijani sledeče: 1. mi smo popolnoma odrezani od morja; 2. Jadransko morje je popolnoma laško morje; 3. Lahko dobe take meje, da nas lahko napadejo, kadar se jim zdi, a mi se ne moremo braniti; pod Italijo bi bilo do 500.000 Jugoslovancev, med tem, ko bi ne bilo v naši državi skoraj nobenega Laha. Te zahteve so po celi Jugoslaviji izzvale vihar ogorčenja. Začeli so se prirejati protestni shodi in manifestacije. Najhujše je bilo v Beogradu, kjer je množica celo napadla taško poslaništvo. Narodni Svet za neodrešeno domovino je priredil veliko protestno zborovanje v Mariboru in protestna zborovanja v Rušah in St. Ilju. Protestiralo se je tudi na shodih vseh strank. Pod takim pritiskom je ostala beogradska vlada še zelo krepka in je zahtevo entente odbila. Ker se je tudi Amerika jasno izjavila, da drži z nami, se je pričela entente umikati in želi zopet barantati. Ako se bo vlada dobro držasramni v svojih zahtevah.

Prenovitev vlade. Neprenehoma se govori, da se bo osrednja vlada v Beogradu, kakor tudi pokrajinska vlada v Ljubljani preosnovala, pa ne pride do nobenega uspeha. V Beogradu so se pogajali ministri z voditelji nasprotnih strank, med njimi tudi z doktorjem Korošcem. Bila bi res skrajna poteza, da se sestavi nova vlada, v kateri bi bile zastopane vse važnejše stranke. Le na ta način bi bilo mogoče varovati koristi in ugled države na zunaj. Dr. Korošec je to razumel in je postavil presenetljivo lahke pogoje. Glavna njegova zahteva je, da se skliče državni zbor. Za-se ne zahteva nobenih ministrskih sedežev in sploh nobene udeležbe pri vladi, obljubil pa, da se bo njegova stranka omejila samo na stvarno kritiko in bo drugače v vsem podpirala delovanje državne zborna in najnovejša poročila vede celo povdati, da bo državni zbor sploh razpuščen. Potem pa naj govore volitve!

Spremembe v pokrajinski vladi za Slovenijo. Samodržec v Ljubljani dr. Žerjav je odstopil kot predsednik Slovenije. Njegov naslednik v predsedstvu za Slovenijo

liberalni brat in dosedanji trgovski minister dr. Alber Kramer. Trgovski minister je postal dr. Vinko Puc, libe ralec in bivši advokat v Gorici.

Srbski radikalci, ki so se nekaj malo ogrevali za skupnost z drugimi jugoslovanskimi plemenimi ter povdarjali predvsem srbstvo, postajajo vedno bolj navdušeni Jugoslavo. Je pač vpliv naše stranke, da je s svojimi stiki z radikalec ogreva to stranko za jugoslovansko vzajemnost.

Medmurje. Ravnikar je dr. Korošec prepo toval hrvatsko Prekmurje, ki meji na slovensko Prekmurje. Obhodil je vse župnije ter organiziral v tem kraju našo stranko. Sploh se na Hrvaškem naša stranka zelo utrjuje.

Narodni Svet za neodrešeno domovino. V nedeljo se je v Ljubljani vršila glavna skupščina Narodnega Sveta za neodrešeno domovino ter izvolil tudi trajni glavni odbor. Naloga te organizacije je, da — tvori politično zastopstvo prebivalcev zasedeljenih pokrajin, obenem pa tudi skrbi za koristi iselencev iz onih krajev ter jih med sabo druži.

Italija.

V Italiji so zopet izbruhnili hudi železniški in drugi štrajki. Ponekod so počivali skoraj vsi obrati. Zadnja poročila pravijo, da železniški štrajk pojena. Toda ako zaenkrat ugasne, bo izbruhnil kmalu zopet novi. Gospodarske razmere so v Italiji silno slabe, draginja, pomanjkanje, država je izgubila dva najvažnejša vira dohodkov: promet s tujci, ki so v časih obiskovali Italijo in pošiljave laških delavcev, ki so delali v tujini in pošiljali zaslužek domov. Ob enem ima pa država grozne stroške, zlasti radi tega, ker je zasedla naše kraje in mora vsled tega držati pol orožjem mnogo vojaštva. Med socijalisti v Italiji se zelo širi boljševiška struja.

Cehoslovaška.

Cehi so zasedli košček pruske Slezijske, ki jim je bila prisojena v Parizu — vsega skupaj 59 občin. Na Tešinskem se vrše priprave za ljudsko glasovanje, ki naj odloči, če pripada ta dežela češki ali poljski republiki. V državnem zboru se sedaj posvetujejo, kakšne pravice naj odmerijo Nemcem, ki prebivajo na Češkem, in kako urediti denarno vprašanje, kar se ima izvršiti z oddajo premoženja. A se ne morejo pogoditi, kako bi se ta oddaja izvršila. Sicer vladajo v državi socijalisti, med strankami so zelo hudi medsebojni boji, širi se pa tudi gibanje za odpud od katoliške cerkve.

Avstrija.

Na Dunaju ugibljuje samo eno: ali bo Amerika pomagala ali ne. Treba je živeži in denarja, država je že čisto na kantu, prodali in zajedli so vse, kar so mogli. Državni kancler dr. Renner dirja po

Kmetska Zveza. Naznanila.

Shodi Kmetske zveze v nedeljo, dne 6. februarja se vršijo: po sv. maši pri Gornji Sv. Kungoti v Soli, v Keki pri Hočah v gostilni Lebe popoldne ob 3. uri. V Ziech po ranem sv. opravilu.

Shod Kmetske Zveze v nedeljo v Pobrežju v šoli ob 2 uri popoldne. Pogovor glede volitev in sestava kandidatne liste.

Izobraževalni tečaji, ki jih prireditu Kmetska zveza in Kršćansko-Socijalna zveza, se vršijo po tem-le redu: v četrtek dne 5. februarja v Ptujju, v soboto, dne 7. februarja v Središču, v torek, dne 10. februarja, pri Sv. Križu na Murskem polju. Se enkrat pozivamo vse zaupnike, da poskrbijo za številno udeležbo. Pridejo naj možje, žene, mladeniči in dekleta. Začetek povsod ob 2 uri popoldne.

Poročila.

V Beltincih v Prekmurju se je pretekli teden vršil telovadni tečaj za prekmurske Orle. V nedeljo, dne 1. februarja pa je bil podučni tečaj za širje občinstvo. Udeležili so se ga v velikem številu možje in mladeniči. Govorili so dr. Hohnjec, Vl. Pušenjak, dr. Slavič, predsednik zveze Orlov F. Pirc in drugi govorniki, med njimi domači kaplan Lejko. Kmetska zveza je dne 2. februarja popoldne priredila na Cvenu (Ljutomer) politično zborovanje, ki je bilo izvršno obiskano. Prišlo je tako veliko število mož, da jih je bilo veselje gledati. Z veliko pozornostjo in z vsestranskim prihrjevanjem so vrli možje evenske občine sprejeli poročilo, ki ga je podal poslanec dr. Hohnjec. Govorili so še tudi F. Magdič, Jakob Rajh in Karba, ki je predlagal naslednji dve resoluciji, ki sta bili soglasno sprejeti: 1. Zborovalci na shodu Kmetske zveze na Cvenu dne 2. februarja protestirajo zoper vsako kršitev občinske avtonomije in zoper vladno nakano, da bi se na Murskem polju občine strdale v veliko celoto, ter zahtevajo, da ostane vsaka občina v istem obsegu, kakor ga je imela poprej, k večjemu, da se ustvarijo, kjer je to utemeljeno v krajevnih razmerah, še manjše občine. Izkušstvo namreč potrjuje in večletno delovanje občinskih zastopov dokazuje, da se le na ta način da ugoditi krajevnim posebnostim in potrebam prebivalstva in da pri tem ostanejo stroški za občinsko upravo primeroma majhni. 2. Zborovalci odločno zahtevajo, da se volilna pravica podeli kmetskemu žensstvu ravno tako kakor moškim.

Ribnica na Pohorju. V nedeljo, dne 1. februarja smo imeli po ranem sv. opravilu krasno obiskano shod Kmetske zveze. Ta shod je bil odgovor na hujskiški shod socijalnih demokratov pred 14 dnevi. Govornik g. Krajnc je razjasnil sedanja politična in zlasti gospodarska vprašanja, označil nam nasprotne stranke in slednjije razložil, kaj je Kmetska zveza, kaj hoče in kaj je že storila za kmetsko ljudstvo. Opozorjal je: za nižje in srednje sloje, zlasti za kmetsko ljudstvo bo v naši državi le tedaj dobro, če bo vladala pravičnost; pravičnost pa bo zavladala le tedaj, če bodo vodila javno življenje in politike kršćan-